

CERKVENI GLASNIK ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1.— Din

LETO 1939

NOVEMBER

ŠTEV. 11.

Mislimo na smrt!

Misel na smrt je posebno živa v novembru. Prav je, da se pri tej misli pomudimo tudi v svojo korist!

Poganski modrijan Zeno je vprašal orakel v Delfih, kako bi mogel živeti čednostno življenje. Dobil je odgovor: »Vprašaj mrtve!«

Sv. Ambrozij, veliki škof iz Milana, opozarja: »Pojdi v duhu večkrat v svoj grob! Obrnil boš potem svoje misli in svoje oči od nečimrnosti sveta in varoval se boš greha. S tem si boš služil in pletel nebeško krono!«

Tomaža Kempčana »Hoja za Kristusom« pravi: »Srečen, kdor ima svojo smrtno uro vedno pred očmi in se vsak dan pripravlja na smrt. Če si videl kdaj koga umirati, se spomni, da boš tudi ti šel po isti poti. Zjutraj misli, da morebiti večera ne doživiš. Na večer pa si jutra ne obetaj! Vedno bodi torej pripravljen in živi tako, da te smrt nikoli nepripravljenega ne najde. Veliko jih umrje naglo in neprevidoma; zakaj ob

uri, ob kateri ne mislimo, pride Sin človekov. Ko pride tista zadnja ura, boš začel mnogo drugače misliti o vsem svojem preteklem življenju in zelo ti bo žal, da si bil tako zanikrni in mlačen. Kako srečen in pameten je, kdor se sedaj v življenju prizadeva tak biti, kakršen želi biti ob zadnji uri!«

Svetega Vincencija Pavelskega so na smrtni postelji občudovali, ko je s takim mirom pričakoval smrti. »Hvala Bogu,« je govoril, »že osemnajst let sem legel vsak večer k počitku z mislijo, da morda zjutraj ne vstanem več. Zato sedaj tako lahko umiram!«

Tudi Kristus opominja k čuječnosti: »Vaša ledja naj bodo opasana in svetilke prižgane, in vi bodite podobni ljudem, ki čakajo, kdaj se vrne njih gospod s svatbe, da mu, ko pride in potrka, takoj odpro. Blagor tem služabnikom, ki jih gospod ob svojem prihodu najde čuječe!«

Čujmo in molimo...!

V naše družine več kruha molitve!

Nekoč je vprašal župnik pri izpraševanju nekega moža: »Po čem se loči pravi kristjan od modernega pogana, po čem se spozna?« Mož je odgovoril pravilno in natančno: »Po tem, če moli in v cerkev hodi.« Naš Odrešenik nam je povedal z vso gotovostjo: »Prosimo in dalo se vam bo, iščite in boste našli, trkajte in odprlo se vam bo... brez mene ne morete nič storiti.« Vsi vemo dobro: če smo padli v kake grehe, če se nam je slabo godilo, je bilo vse zato, ker nismo molili ali ne zadosti ali pa slabo molili. Še več: kar je pogubljenih, so pogubljeni zato, ker niso molili. V hišah, kjer se ne moli, hira vera in za-

upanje v Boga, zato pa tudi ni nikjer nobenega pravega božjega blagoslova za njih stanovalce.

Božji prijatelji — svetniki — pa so se z molitvijo tako zelo navzeli božjega duha, da jih je Bog tolikokrat tudi čudežno uslišal. Naravnost čudovito je, kaj je n. pr. z molitvijo k Mariji, Pomočnici kristjanov, vse dosegel znani nam sv. Janez Bosko. Da, časih je bil po Mariji tako navdahnjen od zgoraj, da se še zavedal ni — kakor da je Marija sama govorila po njem —, kaj je v njenem imenu ljudem obljubil.

Avgusta 1864 je šel sv. Janez Bosko v neko župnijo na tridnevnicu. Z njim

sta bila še gospod Rua (ki je bil za njim vrhovni predstojnik salezijanske družbe) in g. Kaljero (Cagliero), poznejši škof in kardinal, ki je bil leta 1924. pri nas v Ljubljani ob Marijinem kongresu. Tridnevnik naj bi bila nekaka priprava za Veliki šmaren. Potovali so v grozni vročini: že tri mesece ni padlo ne kaplje dežja; polja vsa sežgana, ljudje zato vsi potrfti in žalostni.

Bosko je tukaj pri prvi pridigi ljudem oznanil in obljubil: »Če boste te tri dni prihajali k pridigam, se z dobro spovedjo spravili z Bogom, tako da bomo imeli na Marijin praznik skupno obhajilo vse fare, vam obljubim, da bo prišel dež in rešil vaša polja in vašo letino.«

Župniku se je zdela ta obljuba predrzna in je po pridigi rekel Bosku: »Že prav, ali za tako obljubo je treba imeti veliko korajže.« — »Kakšne korajže?« vpraša Bosko. — »Ali ni to velika korajža, če obljubite, kar meni nič tebi nič s tako gotovostjo dež za Marijin praznik?« Osupnjen pravi Bosko: »Kaj sem to rekel?« Vsi potrtdijo, da je to rekel, da so ga slišali in dobro razumeli.

Boskova svetniška oseba in njegova na videz drzna obljuba je napravila na ljudi velikanski vtis. Daleč naokoli se je raznesla ta obljuba. Udeležba pri tridnevniku pa je bila tako velika, da so spovedniki komaj zmogli svoje delo, četudi so spovedovali noč in dan. Ljudje so govorili: »Dež je bil obljubljen, zapajmo! Govoril je po Mariji razsvetljen svetnik.« Če so se sešli z Boskom zunaj cerkve, so ga spraševali: »Kaj pa dež?« On je odgovarjal: »Samo z grehom proč pa boste videli.«

Na Marijin praznik je pristopila vsa fara k skupnemu obhajilu. Nebo je bilo ves dan popolnoma jasno, sonce je žgalo in čisto nič ni kazalo na dež.

K popoldanski sklepni pobožnosti je vse kar trumoma hitelo. Vročina je bila grozna. Ko pride Bosko v zakristijo, mu reče neki grof, ki je stanoval v župniji: »Gospod Bosko, danes bo pa smola: dež ste nam obljubili, pa ni o njem ne duha ne sluha.« Tik pred pridigo pošlje svetnik cerkovnika pogledat ali se kaj oblači. Kmalu pride nazaj: »Povsod popolnoma jasno, nikjer nobene meglice!« — »No, dobro, dajte mi štolo!« Prijatelji ga zaskrbljeni vprašajo: »Kaj, ako ne bo dežja?« Mirno odgovori: »Potem vemo, da ga ne zaslužimo.« Ko gre na prižnico, moli v srcu: »Ne moja, ampak tvoja čast je v nevarnosti, o Marija. Kaj poroko zasmehovalci Tvojega imena, če ne boš izpolnila obljube? Glej, ti ljudje so storili vse, kar so le mogli, da jih uslišiš.«

Ko pogleda s prižnice — cerkev polna do zadnjega kotička! Vse gleda vanj in čaka, kaj bo povedal o svoji obljubi. Ali ko moli Zdravo Marijo, opazijo, da sončna svetloba rahlo potemnjuje. Bosko začne pridigati in že po uvodnih besedah se zasliši v daljavi votlo grmenje. Še malo in se vlije močan dež, brez najmanjšega zrna toče. Ljudje ostrme in prevzame jih tako veliko ginjenje in veselje ob tem očitnem čudežu, da joka vsa cerkev, posebno ko se po pridigi Bosko zahvali Mariji za tako vidno pomoč.

Porečeš: »Ali to je bil svetnik!« — Čuj! Ne samo svetnikom, ampak vsakemu človeku velja Kristusova obljuba: »Prositi in se vam bo dalo, iščite in boste našli, trkajte in se vam bo odprlo.« Človek sne besedo, Bog je še more ne. In za vse velja druga Kristusova beseda: »Iščite naprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse to se vam bo navrglo.«

Vinko Zaletel:

Versko življenje Turkov

V Skoplju živim med ljudmi raznih ver. Nekaj besed o muslimanski veri danes. Ustanovil jo je Mohamed in je zmes judovske, krščanske in poganskih ver. Priznava edinega boga Allaha, Mohamed pa je njegov največji prerok. Tudi Kristus je prerok.

14. oktobra so nam topovi oznanili pričetek »ramazana«. Ramazan je muslimanski post, ki traja 30 dni. Od sončnega vzhoda do zahoda ne smejo Turki nič jesti, nič piti, tudi kaditi ne. Je torej od 5. ure zjutraj do 6. ure zvečer najstrožji post. V ramazanu so Turki

zelo pošteni: nihče od pravovernih ne bo sedaj lagal, ne prevaril, ne ukradel, milijone bi jim lahko brez skrbi zaupal. Če se kdo rani, da kri priteče ali se sicer omadežuje, se mora ves okopati, sicer ta dan ni vštet v ramazanu. Vsak je dolžan, da prepreči vsako zlo ali pohujšanje. Moralno življenje je zgledno.

Nekaj izrednega so v ramazanu »der-viši«. Nekaki turški menihi so to, ki versko gorečnost izražajo v divjih plesih. Ob posebnih večerih začno vrto-glavi ples, v katerem postanejo fanatični, zamaknjeni, obraz jim je bled, oči izbuljene. Strah in začudenje pri gledalcih pa doseže višek, ko si z železom prebadajo lica in vendar kri ne priteče. Plešejo mnogi tako dolgo, da izčrpani popadajo na tla.

Trikrat na dan imajo javne molitve v džamiji. Radovednost me je prignala prav v džamijo. Pri vodnjaku pred džamijo si vsi umijejo obraz, roke in noge, v džamijo gredo bos, tam sede na preprogah, obrnjeni proti svetemu mestu Mekki. Hodža poje iz korana (njihovo sveto pismo) in vsi se klanjajo Allahu z glavo do tal. Vsa džamija je polna moških, vsi so zbrani, pobožni. Ženske, ki jih Turki ne priznavajo za vernike, smejo samo na kor.

Ramazani Turki zelo izpolnjujejo. Res, da smejo jesti in piti vso noč, vendar je celodnevni post za delavce in vo-jake velika žrtev. V tem oziru so nam katoličanom lahko za zgled. Mi še malega pritrgovanja v jedi in zdržka od mesa ne zmoremo! Turki tudi nikdar ne jedo svinjskega mesa, torej tudi ne uporabljajo masti. Vina ne pijejo. Musliman-vojak mi je zatrdil, da bi raje skočil pod vlak, kakor bi moral pokusiti svinjsko mast. Zgled so nam lahko tudi v tem, da se nikdar ne sramujejo pokazati svojo vero in izpolnjevati verske dolžnosti.

Gledal sem pravkar turški pogreb. Mrliča takoj po ugotovitvi smrti, gotovo pa tekom 24 ur pokopljejo. Hodža ga po predpisu okoplje. Zavijejo ga v platno, polože v krsto, in na krsto dajo fes ali turban, ki pove njegovo službo ali čast. Vsi pogrebeci — moški se pri nošenju mrliča hitro menjavajo, kar iz rame na ramo prehaja. Pri grobu ga vzamejo iz krste in polože v zelo nizek grob, v katerem je preproga. Polože ga

tako, da sedi in gleda proti domu. Vsak pogrebec pograbi pest zemlje, jo vrže v mrliča in zbeži. Grobar položi v trikotu čez truplo deske, nasuje zemlje in zasa-di v zemljo koničast kamen. Samo bogatejši imajo izdelan nagrobnik in napis. Sicer pa kmalu poraste grob ple-vel in trnje in nihče več se ne zmeni za grob.

Turško pokopališče je na hribu Gazi Baba. Ime ima po znamenitem turškem vojskovodju, ki je v boju izgubil glavo in zato prišel v nebo. Legenda pravi, da je priletel z neba, v rokah držeč svojo glavo in je sedaj v grobnici na vrhu hriba. Časte ga kot svetnika. Turkinje prihajajo na grob, mu darujejo denarja, jedila in blago in ga prosijo dobrot s tem, da z glavo butajo v grob. Pokopališče je na hribu zato, da morejo mrtvi gledati domov. Spozna se edino po belih kamnih, ki štrlijo iz zemlje, sicer pa je strašno zapuščeno, žalostno. Pomislim: kakšna razlika med tem in tržiskim pokopališčem! Kakšna razlika med to in našo vero! Kako veličasten je naš praznik Vseh svetnikov! Kako neizrečno tolažilni naš praznik Vernih duš! Zakramenti za umirajoče, pogreb, pokopališča, molitve za rajne, vse diha vero v večno posmrtno življenje in rajne odrešuje, nas žive pa tolaži.

Da, treba je spoznati druge vere, da bomo spoznali in cenili lepoto, moč in resnico naše katoliške vere!

To in ono

Najlepša knjiga je Sveto pismo. V posebni knjigi so pravkar izšli Apostolski listi in Razodetje. Broširana knjiga stane 8 din, lepo vezana pa 12 din. Cena je ista kot za Evangelije in Apostolska dela. Priporočamo. Kupite lahko tudi v župnijski pisarni.

Darovanje na žegnansko nedeljo je prineslo župnijski cerkvi 4.689 din. Bog povrni!

Naravnost naval doživlja letos siro-tišče in zavetišče na Skali. Kosilo se kuha za najmanj 176 lačnih želodcev. Za številko se skriva velika potreba, skrb in prošnja — za naklonjenost. Upravičeno molijo otroci pri vsaki jedi: »Sv. Jožef, daj nam vsakdanjega kruha!«

Oznanila za november

1. Praznik vseh svetnikov. Ob šestih in desetih je sv. maša pred Najsvetejšim. Ob desetih je peta sv. maša. Popoldne ob dveh je sveti rožni venec, litanije vseh svetnikov, pridiga, pete večernice za umrle in nato odhod na pokopališče, kjer je pred kapelico libera za umrle in petje žalostink. Zvečer po Ave Mariji so v župnijski cerkvi vsi trije deli sv. rožnega venca za umrle, nato pa poje cerkveni moški zbor žalostinke pred vojnim spomenikom in žalostinke igra tudi godba. Vesoljna odveza za III. red je pet minut pred drugo uro!

2. Spomin vernih duš. Sv. maše se prične že ob pol peti uri zjutraj. Ob šestih je orglana sv. maša s slovenskim petjem. Okrog sedme ure se prične velike bilje z zvonjenjem in nato je slovesna peta sv. maša z leviti za verne duše v vicah. Končno je odhod na pokopališče, kjer je pred kapelico libera za umrle. Zvečer ob sedmih je v župnijski cerkvi sv. rožni venec in litanije Matere božje.

Popolni odpustek za duše v vicah more dobiti od opoldne 1. novembra do opolnoči na praznik vseh vernih duš vsak vsakokrat, kadar obišče cerkev ali napol javno kapelo. Pogoji: obisk cerkve, prejem sv. zakramentov in molitev šestih Očenašev in Zdravih Marij s Čast bodi v papežev namen. Kdor hodi vsak dan ali zelo pogosto k sv. obhajilu, temu ni treba za odpustke posebej k sv. spovedi. Odpustke je mogoče nakloniti le dušam v vicah.

3. Prvi petek v mesecu. Ob šestih je sveta maša pred Najsvetejšim. Na predvečer je v župnijski cerkvi skupna molitev svete ure od osme do devete ure.

5. XXIII. nedelja bo Binkošti, zahvalna in karitativna nedelja, obenem prva v mesecu. Službe božje so v navadnem redu. Pri šesti sv. maši je skupno mesečno sv. obhajilo za moše in fante. Po šesti sv. maši, ki je z blagoslovom, je zahvalna pesem za vse pridelke letošnjega leta. V puščo se to nedeljo pobira za domače reževe.

12. XXIV. nedelja po Binkošti. Službe božje so v navadnem redu.

19. XXV. nedelja po Binkošti. Vse kakor vsako nedeljo.

22. Sv. Cecilija, patrona cerkvenega petja.

26. XXVI. in zadnja nedelja po Binkošti. Službe božje kot običajno.

30. Sv. Andrej, apostol. Ob šestih je v župnijski cerkvi orglana farna sv. maša, ob desetih je sv. maša v cerkvi sv. Andreja.

Za pokojne trziške dušne pastirje bo slovesna črna peta sv. maša z leviti in libero v soboto 4. novembra ob šesti uri.

Za pokojne gg. duhovnike, gorenjske rojake, bo slovesna črna peta sv. maša z leviti in libero v sredo, 8. novembra, ob 10. uri popoldne.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 5., vesoljna odveza 1., 19., 21. in 25.

Dekliška Marijina družba: shod 12., skupno sv. obhajilo 26.

Marijina družba za žene: shod 19., skupno sv. obhajilo 12.

Marijini vrtci: po napovedi gg. veroučiteljev.

Molitvena pomoč KA: vsak petek zvečer ob 8. uri.

Otroška nedelja: 26., ko je popoldanska požnost posvečena predvsem otrokom.

Mesečna šolska sv. spoved: meščanska šola 4., dečki ljudske šole 18., deklice ljudske šole 25. Vedno popoldne ob treh. Šentanski šolarji naj pridejo k sv. spovedi in obhajilu 19. in dolinski 26. novembra zjutraj.

Župnijska kronika za september

Septembra v naši župniji rojenih: 5.

Septembra v naši župniji poročeni:

1. Dobrin Janez, tovarniški delavec, Tržič, Za Virjem 6 in Klobutar Marija, predilniška delavka, Tržič, Pred šolo 1, poročena 3. septembra.

2. Berčič Vladislav, krznarski pomočnik, Klanec 86 — župnija Kranj in Pavelek Jožefa, zasebna uradnica, Bistrica 76, poročena 24. septembra.

Septembra v naši župniji umrli: nihče!

Septembrska poročila od drugod:

1. Bitenc Helena, hči banovinskega zdravnika Maksa in Helene iz Tržiča, Glavni trg 18, se je rodila v ljubljanski bolnišnici 9. septembra 1939.

2. Costa Marko, sin strokovnega učitelja Antona in Stanislave iz Bistrice 76, se je rodil v ljubljanski bolnišnici 17. septembra 1939.

3. Bergelj Marjeta, hči poštnega pripravnika Leopolda in Ane, Tržič, Dolinska cesta 9, se je rodila v ljubljanski bolnišnici 21. septembra 1939.

4. Švegelj Edvard, sin delavke Kristine, Tržič, Pot na pilarno 11, se je rodil v ljubljanski bolnišnici 27. septembra 1939.

5. Roblek Mihael, sin čevlarskega mojstra in hišnega posestnika Andreja in Antonije, se je rodil v ljubljanski bolnišnici 30. septembra 1939.

Podpirajte Vincencijevo in Elizabetno konferenco!

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Tržiču. — Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Gvido Rant, O. F. M. — Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Maks Blejec.